

**Praxis Beneficiorvm D. Petri Rebvffi Montispessvlani
Ivrvim Doct. Ac Comitiss, Ivrisqve Pontificii Ordinarii
Professoris Paris. & ibidem in supremo Senatu Causarum
Patroni**

Rebuffi, Pierre

Coloniae, 1610

De oblatiss, & quando regio nomine in monasteriis recipiendi sint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63686](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63686)

qui vnum intelligit, vel loquitur, alia potest loqui.

12 Et sic Gallus poterit etiam habere beneficium in Normania, Picardia, Burgundia, & Cenomania, ac in patria Borbonum, quia multum conuenit idioma: vnde qui loquitur, & intelligit vnum, aliud paruo negotio loqui poterit: quamvis Dom. Gomel. *quest. 10.* videatur tenere contrarium: sed nesciebat horum idiomatum conuenientiam.

13 Vnde cum Gallicus hodie sermo vbi que intelligatur in regno, is qui loquitur Gallicè, dummodo alias sit idoneus, beneficia in toto regno obtinere non prohibetur: *vt scripsi in iractat. vt contract. & alij actus Gallicis concipiuntur verbis, in 2. 10. mo constit. reg.*

14 Limitantur prædicta quando Papa dispensaret expressè contra istam regulam: nam is potest dissoluere, qui & ligare. *l. si puella. ff. de sponsa. dicite tamen vt superius scripsi.*

15 Item fallit hæc regula, si dispensasset per rescriptum perinde valere, dummodo in eo sit expressa illa, quæ debent exprimi: *de quo plene Cassador. in decis. super regul. Cancell. decis. 33.* lata fuit sententia, quem sequitur Gomel. *questio. 7.* super hac regula: & dispensatio sic dicere solet, Quod (vt assens) idioma illius patriæ, quod gentes illarum partium communiter loquuntur, non bene intelligis, nec intelligibiliter loquifcis: nos enim tecum vt ecclesiam prædictam habeas, &c. dispensamus, præmissis ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, nec non prædictis statutis, & consuetudinibus, & aliis contrariis nequaquam obstantibus, autoritate Apostolica per præsentem concedimus prouiso, &c. Gomel. *questio. 14.* sed vt dixi supra in hac patria non reciperetur sine Regis assensu.

16 Ad hæc solet dici in his literis à Rege concessis, Quod si moueatur processus istis super beneficiis sibi collatis, teneantur litigare coram iudicibus Regiis, ad quos spectabit cognitio, per totum tit. de causis in Concorda.

17 Prouisio quod in regno degant apponi solet. Ergo si extra regnum, non solet concedi, vel raro vt non deferant pecunias extra regnum.

18 Quæ literæ ad beneficia solent comprobari in magna camera Parlamenti, vel computorum quemadmodum sæpius ipse vidi.

19 Veruntamen si exterus habeat potestatem acquirendi beneficia in regno, intelligitur iuste, & secundum regulas regni: vnde per nominationes non poterit obtinere ultra ducentos florenos, nec regularia beneficia, si sit secularis: nec enim decet eum magis esse priuilegiatum, quam esset filius regni, cui ista sunt prohibita, in §. volumus, de colla. in Concorda.

[De oblatis quando regio nomine in monasteriis recipiendi sunt.]

Hodie extat lex regia, qua cautum fuit, vt exteri, qui habent episcopatus seu alia beneficia in regno, non possunt habere vicarios, nisi regnicolas, & originarios, alioqui si dominus Episcopus exterus populum docere non potest, docebit eius vicarius, & poterit audire confessiones, & alia facere, quæ faceret episcopus regni vel curatus, & ista constitutio est iusta, & iuri diuino ac canonico conformis, quæ fuit publicata hoc anno 1554. in mense Octobr. *facit cap. inter cetera. de offic. or.*

20 Item quemadmodum Papa grauat interdum Episcopum, vel Abbatem per mandatum, vt recipiat aliquem, & illi prouideat: ita & Rex militi impotenti, aut alteri pauperi interdum indulget intuitu pietatis, vt alatur in monasterio iure Regali fundato: & hoc solet Rex mandare Abbati, & conuentui.

21 Nam si vergat patronus ad inopiam, est alendus. *c. quicumque. 16. q. 7. c. nobis, in fi. de iure patro.* ob id si esset alius patronus pauper, teneretur monasterium ipsum alere, sic & istum à Rege præsentatum: quia licet Rex, aut fiscus, sit semper diues, idoneus & soluendo. *l. 2. ff. de fundo. dota. tamen*

iure patronatus considerato, & monasterio à se fundato, vel à prædecessoribus Regibus, æquum fuit huiusmodi præsentatis subuenire.

22 Ad hæc quicquid habent clerici pauperum est, & domus illorum omnibus debet esse communes, susceptioni, peregrinorum, & hospitium inuigilare debent. *l. si 16. q. 1.*

Monasterium an sit de regali fundatione quis probare debeat.

Arestum.

23 Verum si dubitetur an Abbatia sit ex fundatione Regali necne, præsumuntur Regales esse ex fundatione: ideo mandante Rege, si appareat vobis quod sit de fundatione, interim dum litigatur super hoc prouidebitur isti pauperi, & aletur, vt censuit Senatus anno 1550. die 17. Febr. contra Do. Fumee Abbatem *De la couture*: licet is qui impetrat, hoc demum habeat probare, vel procurator Regius, qui hoc asserit. *l. actor ff. de probat.*

Rex in principio regni monachum seu monialia præscit.

Transigere non potest prouisus.

24 Vnde in stilo Parlamen. Arresto 279. sequuntur iudicia &c. sic dicitur, Quod Rex in principio sui Regni post suam coronationem in Abbatia Regni sui de gardia sua existente possit ponere in monasteriis monachorum vnum monachum, & in monasteriis monialium quandam monialem.

25 Secundò mandatur in his literis, vt alatur iste tanquam alter religiosus, nolens vt lautius tractetur: & super hoc non potest transigere prouisus, remittendo, aut aliàs, sine iudicis autoritate: quia prouisus hæc succedit in locum alimètorum. *l. cum hi. ff. de transact.*

Pro duobus non scribit Rex.

26 Tertiò non solet Rex iterum prouidere, si iam pro vno scripserit, imò dicit, *Pour uenir toutes fois, que autre n'aye esté receu en vostre dicte abbaye depuis nostre aduenement à la Couronne, par vertu de noz dons, & lettres patentes.* Sicut dicit Papa si pro alio non scripserimus: vt in *comandatum, & seq. de rescrip. scripsi in forma manda. in Concord.* nec enim solet Rex vnum monasterium vel ecclesiam duobus grauare, vt hic: quod si scripserit, non recipietur secundus, tanquam contra intentionem Regis.

27 Quarto requiritur, quod rex vel eius prædecessores fundauerint illud monasterium, vel sit de Gardia, vt quidam volunt: ergo si ipse vel antecessores Reges nõ fun-

dauerint, non debet Rex illud monasterium grauare: nam quem non honorari, grauare non possumus. *l. ab eo. C. de fideicom. nec hoc vidimus factum, nec concessum. vide quòd dicatur de gardia in cap. generalis de elect. in 6.*

28 Quintò de hoc prouideri debet pauperi non habenti unde se aliat, & impotentem, qui sibi non valet subministrare: aliqui dicit Hier. ad Damasum Papam, clericos illos conuenit ecclesie stipendiis sustentari, quibus parentum & propinquorum nulla suffragantur bona. *ca. clericos. a. q. 2. c. ff. 16. q. 1.* aliàs non esset eleemosyna, de qua velle Regem intelligere constat per hæc verba in suis literis apponi solita, *Par pitié, & au moine, & en faueur des seruices, que nous à fait.*

29 Nec debet inquiri de seruitiis, aut operariis, quod non seruiert, quia ductiones probantur: & vna cessante non cessat concessio. *S. affinitatis, de nupt. in instit. & quod non debeat probari, seruitia probant iurium interpretes, in l. si donatione. C. de collat.*

30 Sextò debet ali in monasterio ibi, *Auons donné, & octroyé, donnons & octroyons ledit lieu & viure d'un religieux en vostre dicte abbaye, & ibi, deliurez par chacun iour, pitance, viures, & autres ses necessitez.* Et si non possit ibi viuere propter malos suos mores, vel monachorum, extra monasterium debebitur ei victus, per *l. Caio. S. si. ff. de al. & ab. le.*

31 Nec tenebitur iste operari sicut alinus monasterij, cum ista alimenta debeantur eidem ex Regis constitutione. *Bar. in d. l. hic vnum monasterium* Secus forsitan esset, si ex legis dispositione alimenta ei deberentur, sicut vxori à viro. *gl. in l. sicut. ff. de operis liberi.* Si tamen ad aliquas leues operas requireretur, tunc iuste quidem eas recusare debet, vt non intertem vitam ducat: imò quicquid potest in utilitatè monasterij facere debet, saltè orare debet pro Abbate, & fratribus, qui eum alunt, & pro Rege qui hoc indultit.

32 Septimò victus appellatio venit: & illius omnia necessaria ad vitam: vt in *l. verbo victus. ff. de verb. signif. & ibi plenè scripsi: venit tamen in literis exprimi solet sic, Deliurez par*

par chacum iour pitance, viure & autres ses necessitez. Et sicut manna singulis distribuebatur diebus à Deo Opt. Max. filiis Israel, ita hic vult isti suam portionem dari, vt tãquam panis quotidianus huic erogari debeat, ne fame deficiat: quia nemo viuunt vento. *l. si. c. de alimen. pupil. præband.*

33 Octauo in literis inferi solet, Telles que de raison, & sic debet intelligi pro qualitate personæ. *l. sed & si. quid. §. sufficienier autem alere, & vestire debet, secundum ordinem & dignitatem. ff. de usufructus, & postea in literis declaratur, Comme à l'vn de vosdicts religieux, auec vestement suffisont. exprimitur vestibus, quamvis satis vi verborum comprehenderetur: vt dixi supra, & in d. l. verbo vicius. ff. de verb. sign.*

34 Nono ex eo mortuo alius in vita Regis non potest tibi præfici: quia non potest Rex grauare nisi semel, vt superius scripsi, etiam si fuerit nouus Abbas: quia ad vitam Regis tantum vnus præfici debet. Ergo si mortuus fuerit Rex, & adhuc viuat Abbas, is rursus poterit per aliu Regem grauari: quamvis in mandatis dixerim contrarium esse. *in §. i. de mand. Apostol. in concord.*

35 Si tamen ille cui est prouisum, adhuc viuere, debet Rex nouus expectare mortem illius, ante quam prouideat, ne sit molestus monasterio: & ne vno & eodem tempore sit grauamen duorum, contra. c. mandatum. *§. seq. de rescr. in 6.*

36 Decimo ex conventionione poterit isti dari pecunia singulis annis extra monasterium: ne ipse veteranus, qui solitus erat deuorare gallinas, nunc velit deuorare monachos, & solet regulariter extra conuentum alii: quia quæ conuentio lucis ad Belial: quando tamen partes sunt concordantes, quid ad iudicem? *l. i. §. inde. ff. de no. in ope. nunc.*

37 Vndecimo ad hoc vt hanc portionem habeat iste, pro quo mandatur, non tenetur habitum sumere, sed in habitu suo, qualiscunque sit victum habebit: tum quod in literis non mandatur, tum etiam professio ex voluntate fieri debet, non ex coactione. *c. i. & per totum. de regula, transeunt ad religio. ideo ipse profiteri non tenetur. [Tamen*

quando mulier præsentatur in monasterio moniali, solet indui habitu moniali, & cū illis morari, alioqui separata tanquam leprosa vix in monasterio viuere posset.]

38 Duodecimo dicerem, quod si huic pauperi deferretur pingue patrimonium ex successione, vel aliâ, extingueretur hæc monachalis portio, quæ est ad formam pauperum: & cessat causa mandati. *cap. si do pauper. de præb. in 6. cl. gratia, de rescr.* Alia dubia poterunt ex his decidi, breuitatis gratia tantum ea inferens, quæ nullibi à doctoribus scripta esse reperi. [licet in forensi iudicio frequentia sint.]

De rescripto rehabilitationis misto.

Item alia sunt rescripta gratiæ mista, quæ & à Papa, & à principibus secularibus conceduntur. Primo literæ rehabilitationis, & à Papa, & à principibus dantur secularibus, à Papa autem clericis: vt quis commiserit simoniam, effectus est inhabilis ad officia & beneficia: ideo opus est vt à Papa fiat habilis, & sic dicitur rehabilitari, id est, iterum habilis fieri, sicut antea erat. *c. de regularibus, & cap. quoniam. de simo. gloss. in §. simoniac. in verb. perpetuo. de elect. in prag.* Et sic ad beneficia fiet habilis à Papa, sed quo ad officia temporaria & Regia Rex eum habilem reddet, qui prius erat inhabilis ad illa. [De hac dispensatione regia scribit Arist. in lib. 2. recond. c. 1. & ego in interpret. l. si quis pro eo. in §. ff. de fideiuss. & in l. §. ff. qui satisd. cogant.]

2 Item si quis homicidium committat, inhabilis est ad beneficia, quia est irregularis. *c. ad audientiam, de homic. & ibi Soc. cle. v. m. az. illo. vii.* oportet ergo quod à Papa rehabilitetur, alioqui nunquam beneficium obtinere poterit, & à rege quo ad Regis officia: sic dixi in perituro in interpret. l. si quis pro eo, in §. ff. de fideiussor.

3 Addendum est, quod si quis vtroque iure fiat inhabilis, ab vtroque principe debet habilis reddi: vt superius dictum fuit: quo ad ius canonicum à Papa tantum: quo ad ius ciuile ab Imperatore, Rege, vel alio principe non recognoscente superiorē. Si

vero